

Jarné práce v roku 2021 za 21. týždeň

Po 21. týždni sú osevy jarných plodín ukončené na 99 % územia Slovenska. Oziminy sú v relatívne dobrom stave. Problémy s ošetrovaním ozimín, ale v niektorých oblastiach aj so zakladaním porastov jarín a hospodárením na trvalých trávnych porastoch spôsobuje podmačanie pozemkov, čo znamená aj komplikácie pri plnení podmienok žiadateľov o priame platby.

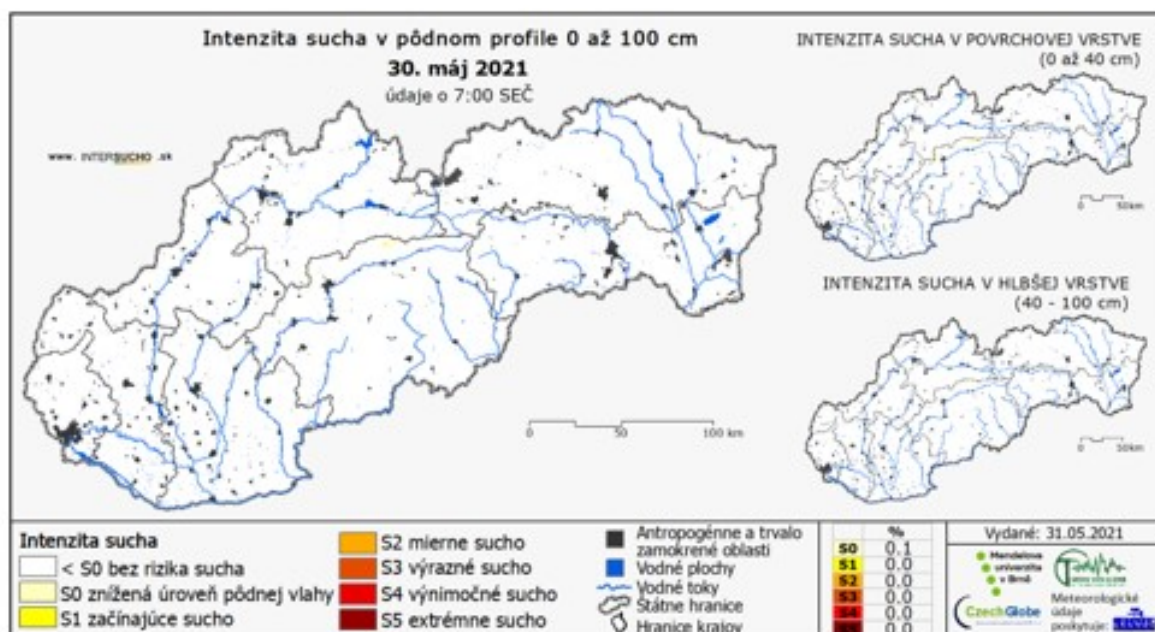
Z porovnania priebehu počasia jarných prác v rokoch 2017 – 2021 v rámci monitoringu jarných prác, ktorý vykonáva SPPK, je zrejmé netypické, extrémne nevhodné rozmiestnenie nedostatku a nadbytku vlhky, nízkych a vysokých teplôt. Celkový ročný úhrn zrážok alebo teplôt síce môže byť v jednotlivých rokoch na priemernej úrovni, avšak nevhodné načasovanie a prudké zmeny teplotných a vlhkosťných pomerov každoročne ohrozujú rastlinnú výrobu. Rok 2021 hodnotíme z porovnania rokov 2017 – 2021 aktuálne ako najhorší z pohľadu extrémov počasia. Nedostatok vlhky v zime a veľa návalových zrážok počas vegetačného obdobia pôda, resp. plodiny nedokážu vstrebať resp. efektívne využiť. Aktuálne počasie znamená jednak problém s uvedením správnych plodín v jednotných žiadostiach o podporu, ale predovšetkým reálne riziko ohrozenia tohtoročnej úrody.

Vzhľadom k poveternostným podmienkam tohtoročnej jari vykonáva SPPK monitoring škôd spôsobených mrazom, búrkami a ľadovcom, námrazou, silným dažďom, veľkým suchom, hrabošmi a poľnou zverou.

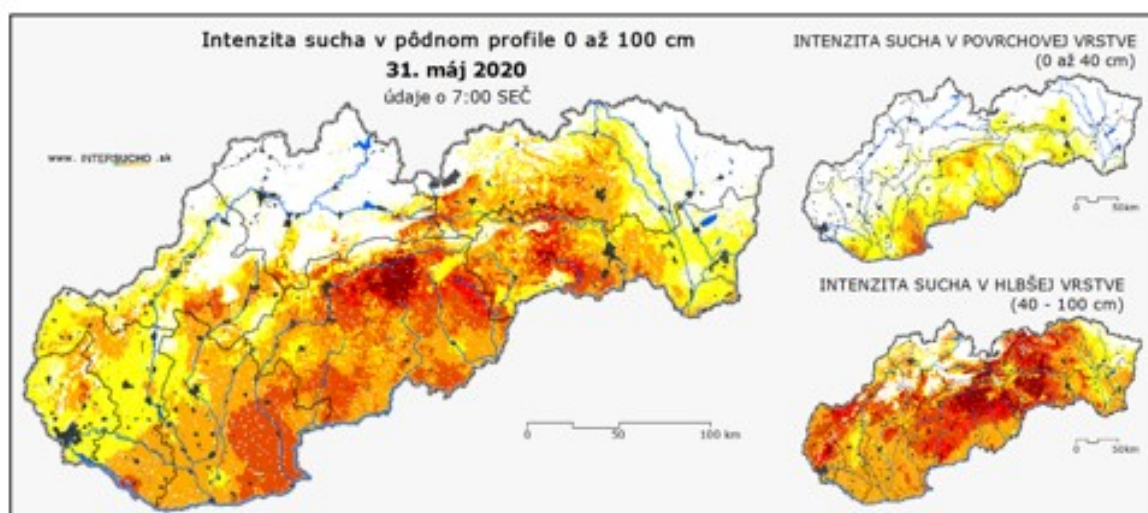
Prehľad počasia a vlhová situácia (zdroj: SHMÚ)

V týždni od 24.5. do 30.5.2021 spadlo najviac zrážok 30-35 mm na Orave a Zamagurí. Najnižšie úhrny zrážok boli na juhovýchode Slovenska, lokálne len 0,5-1,5 mm. Najvyššia teplota vzduchu bola 26 °C na juhu Zemplína. **Pre medziročné porovnanie stavu sucha uvádzame mapku sucha za rovnaké obdobie roku 2021, 2020 a 2019.**

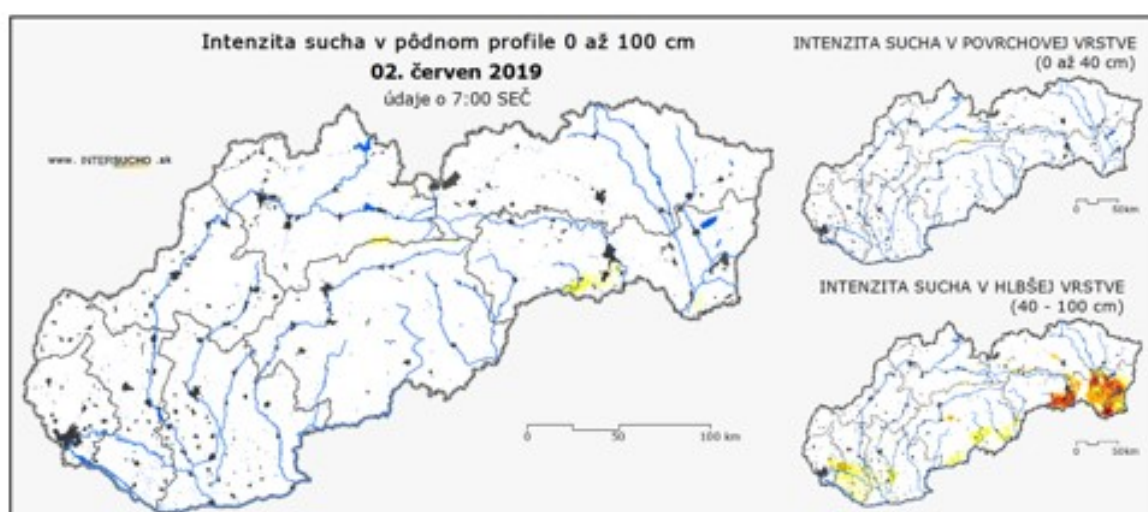
Mapka sucha aktuálna k 30.05.2021.

Mapka sucha aktuálna k 31.05.2020.

Mapka sucha aktuálna k 02.06.2019.

Informácie z regiónov

V **Bratislavskom** kraji (okresy Bratislava, Malacky, Pezinok, Senec) v rámci výsevu jarín bola k záveru 10. týždňa zasiata pšenica jarná na 75 %, jačmeň jarný na 90 %, ovos na 20 % výmery, hrach na 100 % výmery. K záveru 11. týždňa bol výsev pšenice jarnej ukončený na 100 % výmery, jačmeňa jarného na 98 %, ovsa na 70 %, začal výsev cukrovej repy. **V 12. týždni sa podarilo ukončiť výsev jačmeňa jarného**, výsev ovsa pokročil na 81 %, cukrovej repy na 40 %, výsadba zemiakov na 62 % výmery. **V 13. týždni bol ukončený výsev ovsa.** V 14. týždni pokročil výsev slnečnice na 52 %, výsadba zemiakov na 65 %, v 15. týždni pokročil výsev slnečnice na 55 %, cukrovej repy na 95 %, sóje na 60 %, výsadba zemiakov na 85 %. Po 16. týždni bol stav výsevu jarín nasledovný: kukurica na zrno 62 %, kukurica na siláž 20 %, slnečnica 64 %, sója 80 %, cukrová repa 95 %, zemiaky 92 %. V 17. týždni pokročil výsev kukurice na zrno na 75 %, kukurice na siláž na 63 %, výsev slnečnice a cukrovej repy je pred dokončením (95 %), zemiaky sú vysadené na 100 % výmery. V 18. týždni bol na 100 % ukončený výsev kukurice na zrno, slnečnice a cukrovej repy, kukurica na siláž bola vysiatá na 98 % plánovanej výmery. **K záveru 20. týždňa bol ukončený výsev všetkých plodín jarného výsevu.**

Polnohospodári z oblasti **Trnavy** (okresy Hlohovec, Piešťany, Trnava) nehlásia významné vyorávky ozimín, po 10. týždni boli pšenica jarná a raž jarná zasiata na 100 % výmery, jačmeň jarný a ovos na 80 %, hrach na 75 % plánovanej výmery. **V 12. týždni bol dosiaty jačmeň jarný a ovos a hrach.** Pokračovala výsadba zemiakov (50 %) a výsev cukrovej repy (40 %). Po 13. týždni boli zemiaky vysadené na 70 % výmery, cukrová repa (95 %) bola vysiatá prakticky na celej plánovanej výmere s výnimkou malých plôch. Po 16. týždni bola kukurica na zrno a slnečnica vysiatá na 80 %, na siláž na 87 %, sója na 50 %, cukrová repa na 100 % výmery. Polnohospodári hlásia vyorávky cukrovej repy v dôsledku mrazov a repky v dôsledku poškodenia porastov škodcami. **K záveru 18. týždňa bol v regióne ukončený výsev všetkých jarín.** Odhadom bolo poškodených 60 percent porastov repy výrazne, poškodenie bolo hlavne u klíčiacej repy, nie všetka bude vyoraná. Po mrazoch bola repa miestami poškodená silným vetrom, došlo až k "obrušeniu listov rastlín" jemným prachom. Problémy boli aj s repkou - miestami bola značne poškodená škodcami a musela byť vyoraná. Repka už pomaly odkvítá. Vo všeobecnosti očakávame tlak hubových chorôb. Ovocinári hlásia, že úroda bude poznačená mrazmi. Dokončené sú senáže raže, pripravuje sa zber lucerny.

V okrese **Galanta**, podobne ako v ostatných regiónoch, okrem obdobia sejby ozimnej repky, počas prípravy a založenia hustosiatych ozimín vládlo nepriaznivé daždivé počasie, ktoré brzdilo všetky plánované jesenné práce. Sejba ozimín bola stále prerušovaná a značná časť bola zasiata až koncom novembra po agrotechnickom termíne. Po 10. týždni bola pšenica jarná zasiata na 55 % výmery, jačmeň jarný na 61 % výmery. Veľmi chladné - mrazivé počasie počas 11. týždňa nedovolilo zahájenie sejby cukrovej repy. Po 11. týždni bola pšenica jarná zasiata na 64 %, jačmeň jarný na 88 % výmery. **V 12. týždni sa podarilo zasieť pšenicu jarnú a jačmeň jarný.** Od polovice týždňa počasie dovolilo začať siať cukrovú repu, podarilo sa osieť viac ako polovicu (60 %) výmery. **Pre poľnohospodárov sa ceny agrochemikálie zvýšili o 4 %, hnojivá od 25 do 30 % a osivá od 2 do 4 %.** **V 13. týždni sa ukončili práce spojené so siatím cukrovej repy.** K záveru 13. týždňa bola slnečnica zasiata na 30 % plánovanej výmery. V 14. týždni poľnohospodári po sejbe slnečnice (aktuálne bolo vysiatych 77 %) hneď aplikovali herbicídy. V 15. týždni sa suché polia konečne dočkali zrážok v rozmedzí 12 - 29 mm, čo sa odzrkadlilo aj na porastoch jarín. Oziminy zasiata v daných agrotechnických termínoch sú v podstate v dobrom stave, sejby vykonané neskôr sú slabšie, s 2 - 3 odnožami. Aj v tomto regióne sa vyskytli jarné mrazíky, niekde poškodili repku ozimnú a repu. Doterajšia sejba jarín prebiehala bez vážnejších problémov (až na doterajšie sucho), pokračovala sejba kukurice (na zrno 33 %, na siláž 52 %), slnečnice (93 %) a sóje (67 %). Po dlho očakávaných dažďoch v priebehu 16. týždňa sa opäť rozbehla sejba kukurice (na zrno bola vysiatá na 69 %, na siláž na 81 %) vrátane aplikácie výživy do pôdy. Pokračovali aj práce v oblasti ošetrovania ozimín ako i

jarného jačmeňa proti burinám a aplikácia listovej výživy. Presiate (znovu zasiate) plochy cukrovej repy vo výmere 350 hektárov riadne vzchádzajú a na všetkých výmerách cukrovej repy sa už aplikuje chemické ošetrovanie proti burinám. Počas 17. týždňa bolo iba nepatrné množstvo atmosférických zrážok, tým ďalej pretrvávajú suché obdobie, čo je znateľne vidieť na porastoch. Na vylepšenie zelenej hmoty sa viackrát aplikuje listová výživa. Zároveň prebieha fungicídne ošetrovanie vrátane proti škodcom a v niektorých prípadoch proti hubovitým chorobám. V niektorých oblastiach okresu z rôznych dôvodov (sucho, mráz, kalamitná situácia škodcov, atď.) dochádza k vyorávke časti niektorých slabých porastov, hlavne repky, cukrovej repy a maku. Tieto plochy budú max. do 9.5. nahradené novým výsevom kukurice. Osevné plochy za rok 2020 jeseň a jar 2021 budú definitívne v štatistickom hlásení k 20.5.. Po 17. týždni bola kukurica na zrno zasiata na 88 %, na siláž na 93 %, výsev slnečnice a sóje je ukončený na 100 % plánovanej výmery. Stav k 11.05.2021: **Po 18. týždni je ukončený výsev všetkých jarín.** Počas uplynulých 10 dní bol iba dvakrát daždivý deň, pričom napršalo na území okresu iba od 7 do 10 mm zrážok, čo síce mierne pomohlo porastom, ale naďalej pretrvávajú suché obdobie, k čomu prispieva aj každodenný silný vietor. Do polovice 19. týždňa po ukončení sejby všetkých jarín vrátane kukurice a slnečnice, jarné práce boli sústredené na postreky v záujme vylepšenia rastovej fázy a kondície rastlín s aplikáciou listovej výživy a kombináciou prípravkov proti burinám a v niektorých prípadoch i proti škodcom. Počasie prišlo všetkým agrotechnickým prácam do štvrtka, odkedy celodenné slabé dažde prerušili práce na poliach. Do konca týždňa bol úhrn zrážok zaznamenaný od 13 do 15 mm, avšak na prelome týždňa /z nedele na pondelok/ boli zvýšené miestami až o 23 mm, čo pozitívne vplýva na zmiernenie vlhkového deficitu a pomôže rastlinám v rastovej fáze ako i k tvorbe bohatšieho zrna, hlavne u repky. Doteraz nebol avizovaný výskyt hubovitých chorôb, vďaka pomerne chladnejšiemu počasiu v mesiacoch apríl a máj. **Výdatné dažde s úhrnom 55 - 60 mm od druhej polovice 19. týždňa a na začiatku 20. týždňa neumožnili vstup do poľa, boli prerušené všetky aktuálne úkony pre ošetrovanie porastov.** Mesiac máj sa vyznačil s výdatnými dažďami (90-100 mm), čo miestami spôsobilo nahromadenie vody na poliach. Chladné počasie na jednej strane veľmi dobre pôsobilo na vegetáciu hustosiatych obilnín a repku, pričom okopaninám chýbalo teplo, čo sa najviac prejavuje na porastoch kukurice. Od druhej polovice 21. týždňa pôdne podmienky až na nejaké výnimky dovolili vstup s mechanizmami na ošetrovanie porastov proti burinám, škodcom a v neposlednom rade pri výskyte hubovitých chorôb. Súbežne prebieha plečkovanie s prihnojením kukurice a slnečnice. Prípadné škody vyčíňaním počasia sú tohto času predmetom zmapovania, ktoré budú postupne nahlasované. V poľnohospodárskych subjektoch majúcih hovädzí dobytok prebieha senážovanie za účelom zabezpečenia dostatočného množstva bielkovinového krmiva.

Polnohospodári z okresu **Komárno** hlásili po zime roku 2020/2021 poškodenie ozimín, najmä repky a premnoženie hrabošov. K Záveru 11. týždňa bol jačmeň jarný zasiaty na 94 % výmery, ovos a hrach na 100 %, cukrová repa na 10 %, zemiaky boli vysadené na 27 % výmery. V 12. týždni sa podarilo ukončiť výsev jačmeňa jarného, sejba cukrovej repy pokročila na 66 %, výsadba zemiakov na 77 %. Začiatkom 13. týždňa polnohospodári začali aj sejbu slnečnice (7 %), kukurice na zrno (1 %) a kukurice na siláž (8 %). Koncom týždňa bola dokončená sejba cukrovej repy. **V okrese takmer tri týždne nepršalo a pôdne vrstvy blízko povrchu vyschli. Veterné počasie ďalej znižovalo vlhkosť pôdy.** K záveru 14. týždňa bola kukurica na zrno vysiatá na 7 %, kukurica na siláž na 18 %, slnečnica na 21 % plánovanej výmery. Koncom 13. a začiatkom 14. týždňa po ochladení okres postihli jarné mrazy, v niektorých lokalitách namerali -10 stupňov C. Najväčšie škody spôsobili v marhuľových sadoch, kde skoré odrody postihol na 100 %, a v ostatných do 80 %. Už vchádzajúcej cukrovej repe tiež vznikli škody, na vyčíslenie škôd sa ešte čaká, potom sa rozhodne. Zle vzchádza aj mak, tam sa tiež čaká na rozhodnutie. Na ľahších pôdach v poraste repke ozimnej hlásia škody mrazom na porastoch. Polnohospodári hlásia aj škody spôsobené divou zverou. **V 15. týždni sa polnohospodári dočkali zrážok. V niektorých lokalitách namerali do 40 mm.** Po 15. týždni bola kukurica na zrno zasiata na 9 %, kukurica na siláž na 20 % výmery. Podľa informácie z 27.04. bola slnečnica zasiata na 86 % z plánovanej výmery, kukurica na zrno na 55 %, zemiaky sú zasadené na celkovej plánovanej výmere. **Porasty cukrovej repy boli poškodené mrazom na 17 % zo zasiatej výmery**, 95 ha bolo nanovo siate. Podľa informácie z 04.05.2021 bolo v okrese spolu presiatych alebo nanovo zasiatych 151 hektárov, čiže 27 % zo zasiatej výmery cukrovej repy. Kukurica na zrno bola k záveru 17. týždňa vysiatá na 89 %, kukurica na siláž na 40 %, slnečnica na 98 %, výsev ostatných plodín je ukončený na 100 % plánovane výmery. V 18. týždni bol ukončený výsev kukurice na siláž a slnečnice, kukurica na zrno je vysiatá na 95 % plánovanej výmery. **K záveru 19. týždňa bol ukončený výsev všetkých jarín.**

V okrese **Levice** polnohospodári neevidujú vyorávky ozimín na významnej výmere. Po 10. týždni bol jačmeň jarný vysiaty na 70 %, ovos na 71 %, hrach na 73 % plánovanej výmery. Po 11. týždni bol stav osevov nasledovný: pšenica jarná 100 %, jačmeň jarný 98 %, ovos 90 %, cukrová repa 15 %, hrach 91 % výmery. V 13. týždni bol ukončený výsev jačmeňa jarného a hrachu, výsev cukrovej repy pokročil

na 82 %, slnečnica je vysiatá na 42 % plánovanej výmery. V 14. týždni jarnej práce na poliach pokračovali osevom slnečnice (57 %), kukurice na zrno (53 %) a kukurice na siláž (32 %). Po 15. týždni bola kukurica na zrno zasiata na 63 %, kukurica na siláž na 58 %, cukrová repa na 94 %, výsev slnečnice stagnoval na 57 %. Podľa informácie z 26.04. pokročil po 16. týždni výsev kukurice na zrno a na siláž na 85 % plánovanej výmery, slnečnice na 96 %, **výsev cukrovej repy je po 16. týždni ukončený na 100 % výmery**. Po 17. týždni bol stav nasledovný: kukurica na zrno 91 %, kukurica na siláž 92 %, slnečnica 103 %, sója 46 %. K záveru 19. týždňa bola kukurica na zrno zasiata na 96 %, kukurica na siláž na 99 %, výsev ostatných plodín je ukončený. **K záveru 21. týždňa je ukončený výsev jarných plodín**. Kukurica na zrno a hrach sú vysiate na 101 %, kukurica na siláž na 102 %, slnečnica na 103 % predpokladanej výmery.

V oblasti **Nitry** (okresy Nitra, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce) sú zaznamenané vyorávky pri pšenici ozimnej (0,4 %) a repke ozimnej (0,1 %). Priaznivé počasie v 10. týždni umožnilo pokročiť vo výseve pšenice jarnej (67 %), jačmeňa jarného (86 %), ovsa (85 %) a hrachu (71 % plánovanej výmery). Po 11. týždni bol stav osevov nasledovný: pšenica jarná 100 %, jačmeň jarný a ovos 96 %, hrach 77 %. **K záveru 12. týždňa sa podarilo ukončiť výsev jačmeňa jarného**, výsev ovsa a hrachu pokročil na 98 %, cukrovej repy na 37 %, zemiaky boli vysadené na 18 % výmery, začal sa výsev slnečnice. **Predbežné hodnotenie stavu porastov k 22.03.:** Po zložitom zakladaní porastov v jeseni 2020 je stav ozimín hodnotený nasledovne: obilniny 69 % stav porastu dobrý, 30 % stav priemerný, vyorávky do 0,5 %. Repka ozimná 81 % stav porastu dobrý, 18 % stav porastu priemerný, vyorávky do 1 %. Aj napriek pomerne suchej zime sú lokality, kde aj porasty ozimín sú trvale pod vodou / zložité podmienky pre SAPS /. Do dnešného dňa zostávajú zaplavené a nezobrané desiatky hektárov kukurice na zrno, u ktorých ani nie je predpoklad zberu a založenia novej úrody. K záveru 13. týždňa bol ukončený výsev ovsa, cukrová repa bola zasiata na 57 %, slnečnica na 8 %, výsadba zemiakov bola vykonaná na 71 % plánovanej výmery. K 13. 4, resp. k záveru 14. týždňa bol stav nasledovný: kukurica na zrno 32 %, slnečnica 61 %, cukrová repa 95 %, zemiaky stagnovali na 71 %. Aktualizácia k 19.04.: po 15. týždni pokročil výsev kukurice na zrno na 56 %, kukurica na siláž na 22 %, slnečnice a zemiakov na 72 %, cukrovej repy na 99 %. Po 16. týždni pokročil výsev kukurice na zrno na 81 %, kukurice na siláž na 51 %, slnečnice na 95 %, cukrovej repy na 99 % plánovanej výmery. Po 17. týždni bol stav jarných výsevov nasledovný: kukurica na zrno 96 %, kukurica na siláž 83 %, slnečnica 100 %, sója 25 %, cukrová repa 99 %. V 18. týždni sa podarilo na 100 % výmery ukončiť výsev kukurice na zrno, kukurica na siláž bola vysiatá na 97 %, sója na 81 %, výsev cukrovej repy je ukončený na 99 % výmery. Tento údaj o výseve cukrovej repy už nebude aktualizovaný, vzhľadom na uskutočnené vyorávky časti plôch cukrovej repy. **Informácia k 17.05.2021: Jarné osevy sú ukončené vrátane minimálnych náhradných osevov. Prívalový dážď 17.5. spôsobil poškodenie porastov vrátane zaplavenia plodín v susedstve vodných tokov.**

Jarné práce v regióne **Senica a Skalica** začali v prvej polovici mesiaca marec, sejbou pšenice jarnej (k záveru 11. týždňa bolo vysiatych 63 %) a jačmeňa jarného (73 %), chladné počasie a výskyt nočných mrazov negatívne ovplyvňujú vývoj neskoršie zasiatych ozimín, oziminy zasiate v mesiaci september sú v dobrej kondícii, prebiehalo prihnojovanie ozimín a repky, vykonáva sa chemická ochrana repky proti škodcom, a súčasne sa pripravuje pôda pod sejbu ďalších plodín a to cukrovej repy, slnečnice a kukurice. Hrach bol zasiaty na 24 % výmery. **Niektoré subjekty vzhľadom na vývoj počasia so sejbou v 11. týždni ešte nezačali. V 12. týždni boli jarné práce čiastočne prerušované snehovými prehánkami** a naďalej pokračovali výsevom cukrovej repy (29 %), ovsa (68 %), dokončoval sa osev pšenice jarnej (96 %) a jačmeňa jarného (81 %). Hrach bol zasiaty na 100 % plánovanej výmery. **V 14. týždni prevládalo premenlivé počasie, striedanie teplého a výrazne studeného počasia, výskyt snehových prehánok a jarných mrazov.** Práce na poliach pokračovali, ukončil sa osev pšenice a jačmeňa jarného, pokračovalo sa so sejbou cukrovej repy (81 %) a začala sa siať slnečnica (30 %) a kukurica na zrno (10 %), súčasne sa vykonáva chemická ochrana ozimných obilnín proti burinám, chemická ochrana repky proti škodcom (krytonosom) a

prihnojovanie obilnín. **V 16. týždni práce na poliach výrazne pokročili** (kukurica na zrno bola vysiatá na 70 %, na siláž na 60 %, slnečnica na 90 %, výsev ostatných jarín je ukončený), **boli zaznamenané hlásenia, týkajúce sa vyorávok cukrovej repy z dôvodu mrazov. Niektoré subjekty museli vyorať až 50 % osiatej výmery.** Podľa informácie z 03.05.2021 bol stav výsevu jarých plodín nasledovný: kukurica na zrno 95 %, kukurica na siláž 73 %, slnečnica 90 %. Po 18. týždni je na 100 % ukončený výsev všetkých jarín s výnimkou kukurice na siláž, ktorá bola vysiatá na 83 % plánovanej výmery. Informácia k 24.05.2021: jaré práce na poliach boli prerušené z dôvodu dažďov. **Stav k 31.5.2021: oziminy sú v dobrej kondícii, stav porastov sa zlepšil, k čomu prispeli výdatné zrážky v mesiaci máj, celkový úhrn zrážok cca 140 mm, pričom najviac zrážok bolo zaznamenaných v období od 17.5. do 25.5.2021 cca 108 mm, lokálne boli porasty podmočené, čo poľnohospodárom neumožnilo vstup na pôdu a aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín. Vyorávky boli zaznamenané u porastov cukrovej repy a repky z dôvodu aprílových mrazov, niektoré subjekty museli cukrovú repu znovu siať. Čo sa týka škodcov, výskyt kohútika u jarých obilnín, u repky bol zaznamenaný výskyt skočiek, krytonosa šesťušového a bylomoru. Škody na poľnohospodárskych plodinách spôsobuje každoročne zver, v našom regióne hlavne danielia zver, ktorá je premnožená.**

V regióne **Trenčína** (okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín) sa v 10. týždni zahájil osev jarého jačmeňa. Počasie a stav pôdy po zime v prevažnej väčšine regiónu umožnilo rozbehnúť jaré práce, najmä osev skorých jarín - pšenica jará bola osiatá na 304 ha (68 %), jačmeň jarý na 1312 ha (73 %), ovos 80 ha (17 %), hrach na 86 %, repka jará na 100 % plánovanej výmery. Popri sejbe sa pokračovalo s prihnojovaním ozimín ako aj prípravou pôdy na ďalší osev. Na pôdach, kde sa na jeseň z dôvodu nepriazne pôdno-klimatických podmienok nestihla orba, prebieha diskovanie. V závislosti od pôdno-klimatických podmienok v regióne v 11. týždni pokračoval osev pšenice jarnej (69 %), jačmeňa (78 %), ovsa (32 %), dokonca boli už zasiate prvé hektáre cukrovej repy (8 ha). Naopak v severnej časti regiónu sa ešte nezačalo s osevom jarých obilnín, vykonávala sa len predsejbová príprava pôdy. Zaznamenali sme prvé vyorávky pšenice a repky ozimnej v dôsledku poškodenia

zverou. V 12. týždni poľnohospodári využili vhodné podmienky pre sejbu cukrovej repy a v severných častiach okresu aj jarných obilnín. Pšenica jarná bola osiata na 73 %, jačmeň jarný na 85 %, ovos na 66 %, cukrová repa na 50 %, hrach na 86 % výmery. Okrem sejby sa pokračovalo s ošetrovaním plodín proti škodcom a aplikáciou foliárnej výživy. **Poľnohospodári sledujú vývoj situácie na trhu s hnojivami, ktoré vzrástli cca o 25 % (močovina o 25 - 35 %) oproti januáru 2021, poniektoré zaužívané hnojivá kvôli vysokej cene ani nezrealizovali. Mnohé podniky však boli predzásobené z jesene, takže zatiaľ nepociťujú nedostatok hnojív.** Rozdielne hlásenia v regióne sú aj v rámci monitorovania škôd poľnou zverou a **prímestské poľnohospodárske podniky v tomto roku začínajú mať problémy so zvýšeným pohybom ľudí a jazdou s motorizovanými prostriedkami po poliach, lúkach a pasienkoch.** V 13. týždni slnečné počasie umožnilo naplno pokračovať v jarných prácach, dosievala sa jarná pšenica (100 %), ovos (95 %) a cukrová repa (94 %). Zasiata boli prvé hektáre horčice. Pokračuje sa v príprave pôdy, prihnojovaní repky a pšenice. Vzhľadom na predpovede počasia sa poľnohospodári obávali prichádzajúcich ranných mrazov, ako to prežijú vzídené porasty jarín (cukrová repa v kľúčnych listoch). **V 14. týždni jarné práce boli prerušované v dôsledku výrazného ochladenia. Vyskytli sa dažďové a snehové prehánky. Ranné mrazy (- 5 stupňov) sa podpísali pod poškodenie porastov cukrovej repy, predpokladá sa výpadok 30% (v súčasnosti sa monitorujú škody spolu s pracovníkmi agronomického oddelenia Považského cukru.a.s.). Škody v dôsledku mrazov hlásia aj ovocinári, konkrétne na marhuliach.** V rámci osevu sa v uvedenom týždni vysialo cca 400 ha jačmeňa jarného (po 14. týždni bolo vysiatych 97 % výmery) a 90 ha slnečnice (vysiatych bolo k záveru 14. týždňa 29 % plánovanej výmery). V 15. týždni prevládalo chladné a daždivé počasie, takže sejba jarín a rozrábka pôdy bola v prevažnej časti regiónu pozastavená. Na začiatku 16. týždňa prevládalo nestále počasie s prehánkami, až koncom týždňa sa podarilo pokračovať v jarných prácach. Rozbehla sa sejba kukurice na zrno (29 %) a na siláž (26 %), sóje (21 %), pokračovalo sa v sejbe slnečnice (56 %) a chemickej ochrane plodín, výsev cukrovej repy je vykonaný na 100 % plánovanej výmery. V 17. týždni pokračovala sejba najmä kukurice a sóje. Pravdepodobne 20 hektárov cukrovej repy sa bude musieť vyorať v dôsledku poškodenia mrazom. Mnohé podniky už osev jarín ukončili. Za celý región je po 17. týždni kukurica na zrno zasiata na 73 %, kukurica na siláž na 55 %, slnečnica na 61 %, sója na 70 %, výsev ostatných plodín je ukončený. V 18. týždni pokračovala sejba najmä kukurice, slnečnice a sóje. Kukurica na zrno bola osiata na 82 %, kukurica na siláž na 74 %, slnečnica na 93 %, sója na 79 %. Z ostatných obilnín nie je uskutočnený osev ciroku. V 19. týždni pokračoval osev slnečnice (100 %) a kukurice na zrno (86 %) a na siláž (94 %). Koncom týždňa boli práce prerušené v dôsledku daždivého počasia, úhrn zrážok predstavoval cca od 15 do 30 ml. **Osev jarín bol ukončený v 21 týždni.** I keď kondícia ozimín je uspokojivá, poznať vegetačný posun v dôsledku chladného a daždivého májového počasia. **Zrážky za mesiac majú predstavovali cca 100 - 133 ml, ale v niektorých častiach okresu Trenčín spadlo za 20 min. až takmer 35 ml, čo spôsobilo vyplavenie kukurice, sóje, ktoré boli opäť podsievané (80 ha kukurice a 40 ha sóje.)** Jačmene už začínajú klasiť a v porovnaní s predchádzajúcim rokom nie sú také vzrastné a vzniká obava aj z prípadného nedostatku slamy. **Zatiaľ nebol hlásený veľký výskyt škodcov a tlak hubových chorôb, prebiehala preventívna ochrana. Problémy sú s burinami, čo vyžaduje viackrát použiť herbicídy. Škody zverou v regióne sa každoročne vyskytujú a to v dôsledku srnčej a diviacej zveri.** Zatiaľ porasty kukurice boli strážené, takže v tejto chvíli konštatujeme, že ku škodám nedošlo.

V okrese Bánovce nad Bebravou boli porasty ozimín po zime oproti normálnym rokom oneskorené. Jarné práce sa v okrese rozbíjali naplno, napriek tomu, že bol nedostatok vlhky, bolo možné sejby na väčšine územia vykonávať. K záveru 10. týždňa bol jačmeň jarný zasiaty na 33 %, hrach na 30 % plánovanej výmery. Jarné práce postupne pokračovali v 11. týždni, škody stále spôsobujú hlodavce, stav osevov po 11. týždni bol nasledovný: pšenica jarná 46 %, jačmeň jarný, 92 %, ovos 100 %, hrach 64 %. V 12. týždni jarné práce naďalej pokračovali (pšenica jarná bola zasiata na 64 %, jačmeň jarný na 95 %, hrach na 93 %, zemiaky boli vysadené na 36 %), začala sa príprava

na sejbu cukrovej repy. **Vzrástli ceny krmovín.** Stav v regióne k 12.4., resp. k záveru 14. týždňa: Jarné práce naďalej pokračujú. Vzhľadom na často veterné a chladné striedajúce sa s teplým počasím, je na povrchu málo vlahy. Začína sa hnojenie a postrek proti škodcom na repke ozimnej. Výsev pšenice jarnej, jačmeňa jarného, ovsu, cukrovej repy, hrachu a výsadba zemiakov sú ukončené na 100 % výmery, kukurica na zrno je vysiatá na 25 %, kukurica na siláž na 16 % výmery. V 15. týždni v regióne Bánovce nad Bebravou pokračovala sejba kukurice na zrno (44 %) a na siláž (34 %), poškodenie a napadnutie skočkou repkovou, vykonávajú sa postreky ozimnej repky fungicídne a insekticídne, prihnojenie repiek, fungicídna a herbicídna ochrana ozimného jačmeňa. Úroda ozimín sa ukazuje slabá, vzhľadom k neskorej sejbe a pretrvávajúcemu nepriaznivému počasiu. V 16. týždni v regióne pokračovala sejba kukurice na zrno (56 %) a na siláž (51 %), hnojenie a postrekovanie porastov. **V 18. týždni bola ukončená sejba kukurice, pokračujú herbicídne postreky pšenice, jačmeňa a kukurice, taktiež ošetrovanie porastov zemiakov herbicídmi, prihnojovanie repky ozimnej, pšenice aj jačmeňa.** V 19. týždni padlo približne 15 mm zrážok, pokračujú práce na ochranu plodín.

V regióne **Považskej Bystrice** (okresy Ilava, Považská Bystrica, Púchov) zatiaľ neboli zaznamenané vyorávky ozimín, k záveru 10. týždňa bol výsev jarnej pšenice vykonaný na 41 % výmery, výsev jarného jačmeňa na 100 % plánovanej výmery. V 11. týždni nevznikli žiadne zmeny oproti predchádzajúcemu týždňu. V 12. týždni jarné práce vzhľadom na priaznivé počasie v južnejšej časti regiónu mierne pokročili v siatí pšenice, ktorá je osiata na 48 %. V niektorých častiach regiónu bola pôda zamokrená a nedalo sa vstúpiť na parcely. Tam, kde sa dá, podniky ošetrojú plodiny proti škodcom a pokračujú v prihnojovaní ozimín. Po 13. týždni je na 100 % ukončený výsev pšenice jarnej, cukrovej repy a hrachu na zrno. V 15. týždni prevládalo chladné a daždivé počasie, jarné práce boli pozastavené. Podľa informácií z 27.04. zostávalo po 16. týždni vysiať kukuricu na siláž, pri ostatných plodinách bol osev ukončený. **V 19. týždni pokračoval výsev kukurice na siláž (aktuálne bolo vysiatych 30 % výmery), prerušený bol v závere týždňa v dôsledku daždivého počasia.**

Podľa informácie z 19.04. poľné práce poľnohospodárov okresu **Prievidza** v 15. týždni plynule pokračovali. Nočné mrazy poškodili porasty vzchádzajúcej repy, ktorá sa bude prisievať a ak bude počet jedincov veľmi nízky, tak sa uvažuje aj s vyorávkou. Porasty ozimín sú v dobrom stave. Chladné noci znížili inváziu škodcov. Viaceré podniky realizovali ďalšiu fázu nitrátácie obilnín a repky. Aktuálne sa čaká na priaznivejšie počasie na prípravu pôdy a sejbu kukurice na siláž. Väčšina subjektov vyhnala HD a ovce na pasienky. V 16. týždni poľné práce prebiehali plynule bez výraznejších zrážok (je obava, že nastúpi sucho). Sejby sú v súlade s agrotechnickými termínmi. Po avizovaných víkendových mrazoch sa realizuje sejba kukuríc. Podľa výskytu a signalizácie sa robí chemická ochrana plodín. Viaceré podniky pristúpili aj k čisteniu medzí hlavne na ornej pôde od náletu. Pastva prebieha hlavne na porastoch ošetrovaných a vyhnojených. Stav jarných k 17.05.2021: Poľné práce do príchodu zrážok prebiehali plynule a všetky plodiny boli vrátane kukurice zasiate v termíne. Aj napriek zrážkam je sucho a plná vodná kapacita pôdy je na 55 - 65%. Poľnohospodári okresu ošetrili hlavne ozimné repky a oziminy proti škodlivým činiteľom. Herbicídna ochrana sa robí podľa výskytu burín a hlavne po prekročení prahu škodlivosti. Porasty, ktoré boli chemicky ošetrované a dostali požadované živiny sú v dobrom kondičnom stave. Pastva HD a oviec je veľmi dobrá a poskytuje dostatok výživy pre pasúce zvieratá. Zostáva vysiať kukuricu na zrno, slnečnica je vysiatá na 91 %, sója na 92 %, kukurica na zrno a ostatné jariny na 100 % výmery. Stav k 31.05.2021: poľné práce v okrese Prievidza výrazne poznačili výdatné zrážky, ktoré sa priestorovo pohybovali od 45 do 70 mm za 10 dní. **Práce hlavne v chemickej ochrane ako aj v rámci prihnojovania boli zastavené. Dážď a veľká oblačnosť úplne zastavili zber zelenej hmoty na senáž.** Za uváženie stojí otázka prejednávania posunu zberu a kosenia zelenej hmoty na trvalých trávnych porastoch a viacročných krmovinách, nakoľko počasie nedovolilo vstúpiť do porastov. Je to na PPA, či túto vyššiu moc bude akceptovať.

V regióne Turca (okresy Martin a Turčianske Teplice) porasty ozimného jačmeňa, ozimnej pšenice a ozimnej repky sú zatiaľ v dobrom stave. Vyorávky sa aktuálne nepredpokladali. Počasie bolo chladné, pôda zamokrená. Osevné práce v regióne sa pomaly rozbíhali v 11. týždni, pšenica jarná bola zasiata na 3 %, jačmeň jarný na 15 % výmery. V 12. týždni jarné práce v regióne pokračovali prihnojovaním pozemkov a osevom pšenice jarnej (60 %), jačmeňa jarného (71 %), ovsa (34 %) a repky jarnej (82 %). Vyorávka pšenice ozimnej sa oproti predchádzajúcemu týždňu zvýšila o 34 hektárov. Stav k 06.04.: jarné práce v regióne v 13. týždni pokračovali osevom pšenice jarnej - osev na 83 %, jačmeňa jarného - osev na 87 %, ovsa - osev na 80 %, a repky jarnej - osev na 82 %. Osevné práce v 14. týždni, v porovnaní s predchádzajúcim týždňom, vplyvom počasia pokračovali pomaly, pšenica jarná bola vysiatá na 90 %, jačmeň jarný na 88 %, ovos na 83 %, výsev repky jarnej stagnoval na 82 %. Podľa informácií z 19.04. sa osev jarných obilnín blížil ku koncu. Zostávalo osiať kukuricu, sóju hrach na zrno, lupinu. Aktuálne daždivé počasie jarné práce spomalilo. V 16. týždni bolo vyoraných 39 hektárov pšenice ozimnej a 8 hektárov raže ozimnej. Osev jarných obilnín je ukončený. Subjekty začali s osevom kukurice na zrno, na siláž a osevom hrachu na zrno. V regióne je tiež osiatych 55 hektárov pestreca mariánskeho. K záveru 17. týždňa bola kukurica na zrno zasiata na 60 %, kukurica na siláž na 53 %, sója na 57 % plánovanej výmery. Po 18. týždni bola kukurica na zrno zasiata na 93 %, kukurica na siláž na 63 %, sója na 84 % plánovanej výmery. K záveru 19. týždňa stagnoval výsev kukurice na zrno na 93 %, výsev kukurice na siláž pokročil na 86 %, sóje na 100 % plánovanej výmery.

Na Orave postupne zliezal sneh, na inventarizáciu ozimín bolo v 10. - 11. týždni najmä na Hornej Orave ešte priskoro. V 12. týždni sa začalo s prvotným ošetrovaním porastov po zime a prihnojovaním lúk a pasienkov. Väčšina podnikov poskytujúcich informácie už má vysiate všetky jarné plodiny okrem kukurice na siláž, keďže počasie je tento rok veľmi nepriaznivé pre jarné práce. V 16. týždni prevládalo v regióne priaznivé počasie, podniky sa snažia dohnať zameškané práce na poliach. **Podľa informácie z 02.06. sú porasty podmočené, zažltnuté, na niektorých miesta je ešte stále voda. Začali sa prvé kosby tráv na senáže. Začalo sa s ošetrovaním porastov herbicídmi a fungicídmi.**

V oblasti **Žiliny** (okresy Bytča, Žilina) bol stav ozimín k záveru 10. týždňa dobrý, jarné osevy zatiaľ neprebíhali. Pôda bola zamrznutá alebo premočená a niekde aj pod snehom aj k 22.03., jarné práce preto ešte stále neprebíhali. Jarné práce začali v 12. týždni prihnojovaním ozimín, začína aj siatie jarných obilnín. V 13. týždni pokračovali jarné práce prihnojovaním trvalých trávnych porastov a ozimín, pokračoval aj osev obilnín (pšenica jarná bola zasiata na 100 %, jačmeň jarný na 59 %) a lucerny. **V 14. týždni bolo na viacerých miestach okresov Žilina a Bytča pokračovanie jarných prác prerušené z dôvodu novej snehovej pokrývky a mrazivého počasia.** Na miestach v okresoch Žilina a Bytča, kde sa dalo pracovať na roliach, pokračovali poľnohospodárske podniky prihnojovaním ozimín a trvalých trávnych porastov, prípadne sejbou jarných obilnín. Po 14. týždni bola pšenica jarná vysiatá na 100 %, jačmeň jarný na 81 % výmery. **Poľnohospodárske práce v 15. týždni boli opäť prerušené nepriaznivým počasím.** Stav ozimín je v dobrom stave. Prihnojovanie ozimín je ukončené. Stále prebieha prihnojovanie trvalých trávnych porastov. Predpoklad siatia kukurice na siláž je o dva týždne. V 16. týždni poľnohospodárske podniky prihnojovali a mulčovali trvalé trávne porasty, pšenica jarná je vysiatá na 90 % plánovanej výmery. V 17. týždni začali poľnohospodári so sejbou kukurice na siláž. V 18. týždni poľnohospodárske podniky dokončovali osevy kukurice na siláž (84 %). V 19. a 20. týždni boli poľnohospodárske práce prerušené daždivým počasím a premočenou pôdou. **Jarné práce sú v okrese Žilina a Bytča ukončené.**

Na Kysuciach (okresy Čadca, Kysucké Nové Mesto) Porasty ozimín sú riedke, vyorávky sa zatiaľ nepredpokladajú. Osev jarných plodín - ostatné obilniny 30 ha sú strukovino - obilné miešanky na zrnó. 77 ha strukovino - obilné miešanky na zeleno. Osev jarných plodín v regióne ešte nezačal v 10., ale ani v 12. týždni, nakoľko pôda bola pod snehom, neumožňovala vykonávať jarné práce. V 13. týždni bolo vysiatych 20 hektárov (67 %) strukovinoobilných miešaniek na zrnó. Stav k 12.04.: Osev strukovino obilných miešaniek na zrnó je vykonaný na celej výmere 49 hektárov. Strukovino-obilné miešanky s podsevom lucerny sú vysiate na výmere 3,6 hektára. Strukovino-obilné miešanky na zeleno sú osiate o výmere 20 ha. Zostáva osiať ešte približne 50 hektárov. Tento stav sa nezmenil ani po 15. týždni, **premočená pôda neumožňovala vykonávať jarné práce.** V 16. týždni bolo osiatych ostatných 48 hektárov strukovino-obilných miešaniek na zeleno. Celkovo je teda osiate: 49 hektárov strukovino-obilné miešanky a zrnó, strukovino-obilné miešanky s podsevom lucerny na výmere 3,6 hektárov a strukovino-obilné miešanky na zeleno o výmere 68,54 hektárov. **Jarné osevné práce v regióne sú ukončené.**

Na Liptove (okresy Liptovský Mikuláš, Ružomberok) bola pôda v 10. - 11. týždni mokrá, v území Važec zamrznutá. V 12. týždni stále nezačal výsev jarín, v regióne prebieha ošetrovanie viacročných krmovín na ornej pôde a trvalých trávnych porastov. **Stav k 13.04.: Jarné práce prerušilo sneženie.** K záveru 14. týždňa bola pšenica jarná vysiatá na 37 %, jačmeň jarný na 23 %, ovos na 50 %, repka jarná na 43 %, hrach na zrnó na 63 % výmery. **V 15. týždni trvalo chladné a daždivé počasie, práce boli naďalej prerušené.** Po 16. týždni bola pšenica jarná zasiata na 77 %, jačmeň jarný na 83 %, ovos na 52 %, repka jarná na 68 %, hrach na 95 % plánovanej výmery. V 17. týždni sa podarilo na 100 % ukončiť výsev pšenice jarnej, jačmeň jarný je zasiaty na 92 %, ovos na 58 %, kukurica na siláž na 16 %, výsev repky jarnej a hrachu stagnoval. jarné práce pokračovali v 18. týždni, prebiehali postreky, prihnojovanie porastov, sejba kukurice na zrnó (24 %), na siláž (49 %) a výsadba zemiakov (30 %). **V 19. týždni prevládalo daždivé a chladné počasie, jarné práce nepokračovali. Jarné práce pokračovali až v 21. týždni sejbou kukurice a výsadbou zemiakov, počasie je chladné, začína zber viacročných krmovín.**

V oblasti **Banskej Bystrice** (okresy Banská Bystrica, Brezno) koncom 10. napadol nový sneh, ktorý spôsobil zvýšenie zamokrenosti na niektorých parcelách. Kde je to možné prebiehala orba, príprava pôdy, bránenie. Vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky na jeseň, došlo k presunu plánu osevu ozimín na jar. Doterajší priebeh jarných prác prebieha približne podľa plánu. Ako ostatné strukoviny boli zasiate strukovinová miešanka a hrach na zelené hnojenie. K záveru 18. týždňa boli vysiate všetky jariny s výnimkou kukurice na siláž (95 %). **K záveru 20. týždňa bol ukončený výsev všetkých plodín jarného výsevu.**

V oblasti Novohradu (okresy Lučenec, Poltár) je možné konštatovať, že oziminy, hlavne repka ozimná a jačmeň ozimný majú pomerne dobré zapojené porasty a prezimovanie je u nich tiež dobré. Horšie je to u porastov ozimnej pšenice, hlavne na tých parcelách, ktoré boli osiate neskôr a do rozmočenej pôdy. U nich sú slabšie porasty, niektoré iba teraz vzhádzajú a niektoré nemajú vytvorené odnože. V regióne je vykonané prihnojovanie ozimín, krmovín, lúk a pasienkov približne na 85 %. Sú plochy, na ktoré sa pre zamokrenosť nedá vstúpiť ani teraz, nakoľko sa zhoršilo počasie a pršalo koncom 10. týždňa. Sú parcely, kde už prebieha príprava pôdy aj sejba jarného jačmeňa (76%) a jarnej pšenice (osiatej bolo 76 % plánovanej výmery). Stav k 24.3: Sejba jarného jačmeňa všetci respondenti hlásia ako ukončenú na 100 % výmery, v regióne sa rozvinula príprava pôdy pod ostatné jariny. Na oziminách je vidieť väčšie stáda vysokej zveri ako vlani. K záveru 12. týždňa bol výsev jačmeňa jarného ukončený na 100 % výmery. **Južná časť regiónu trpela v 14. týždni vlahovým deficitom v povrchových častiach pôdy. Seje sa kukurica na zrno a slnečnica, zároveň sa pripravuje pôda pod slnečnicu a sóju. Ukončujú sa jarné postreky a prihnojovanie.** K záveru 14. týždňa bola pšenica jarná vysiatá na 91 %, jačmeň jarný na 100 %, ovos na 80 %, slnečnica na 92 %, hrach na zrno na 79 % plánovanej výmery. **V 16. týždni prevládalo typické aprílové počasie, práce boli prerušené, ale vlaha pomohla porastom ozimín a zasiatym jarinám.** Priaznivé počasie cez víkend umožnilo pokročiť (kukurica na zrno je zasiatá na 77 %, na siláž na 30 %, slnečnica na 92 % výmery) a tak jarné práce svojou intenzitou prešli do záverečnej etapy. **V 18. týždni boli jarné práce v regióne ukončené.**

V okrese **Veľký Krtíš** oziminy, ktoré sa dostali do pôdy v agrotechnickom termíne, pri prezimovaní

neutrpeli. Tie, ktoré boli vysiate neskôr sa dajú hodnotiť ako nevyrovnané a nie dobrom kondičnom stave – zapojiteľnosť je približne 80 %. Podľa dostupných informácií sa jarné práce rozbehli najmä na juhu okresu. Jariny sú k záveru 11. týždňa osiate asi na 15 % plánovaných plôch. V podstate je osiata celá plánovaná výmera horčice. Takmer všetky oziminy boli prihnojené. **Značné plochy sú poškodené diviачou zverou. Sporadicky bol registrovaný výskyt krytonosa repkového.** V 12. týždni sa dosievala jarná pšenica a pripravovala sa pôda pre sejbu slnečnice. **Stav k záveru 14. týždňa: Podľa dostupných informácií sa dá konštatovať, že sejba jarín bola v rámci celého okresu ukončená.** Prebieha sejba slnečnice, ktorá je v pôde cca na 50 %. **Priebežne sa vykonáva aj príprava pôdy pod kukurice. Chemické ošetrovanie porastov je ukončené.** Vzhľadom na "nepriaznivé počasie" nie výdatné zrážky, ale takmer permanentne, sa pribrzdili práce na poli. Na druhej strane padli vhod, vzhľadom na značný vlhový deficit. Príležitostne sa pokračovalo v príprave pôdy pod kukurice a prihnojili sa pšenice - DAM. Situácia k záveru 21. týždňa: **problémy sa pravdepodobne vyskytnú z dôvodu dodržiavania termínov pastvy a kosby. Vzhľadom na oneskorený začiatok nebudú dodržané termíny ukončenia.**

V oblasti Gemera (okresy Revúca, Rimavská Sobota) porasty obilnín zasiaté do 26. septembra majú dobrú zapojenosť, sú v dobrej kondícii. V 11. týždni ešte prebiehalo prihnojovanie ozimín a osev jarín (pšenica jarná je vysiatá na 56 %, jačmeň jarný na 60 % výmery), ošetrovanie a prísev do trvalých trávnych porastov. V 12. týždni pokročil výsev pšenice jarnej na 78 %, ovsa na 82 %, výsev jarného jačmeňa bol ukončený na 100 % plánovanej výmery. **K záveru 14. týždňa bol osev hustosiatych obilnín ukončený, poľnohospodári zaznamenali veľké stáda vysokej v porastoch. Prebieha výsev slnečnice, kukurice a príprava pôdy pod sóju. Prihnojovanie a chemizácia sú ukončené. Poľnohospodári očakávali dažďe, lebo už bolo suchô aj v tomto regióne. V 15. týždni sa podarilo ukončiť osev slnečnice, prebiehal výsev sóje a kukurice na zrno.** Poľnohospodári zaznamenali cca 20 mm zrážok od 13. 4.. K záveru 16. týždňa pokročil výsev kukurice na zrno na 74 %, na siláž na 26 %, sóje na 74 %, slnečnice na 100 % výmery. V 17. týždni sa postupne ukončoval výsev kukurice na zrno (94 %) a sóje (94 %), kukurica na siláž bola vysiatá na 35 % výmery, výsev ostatných plodín je ukončený. Po 18. týždni bol výsev jarín ukončený, s výnimkou kukurice na siláž, ktorá je vysiatá na 81 % výmery. **Podľa informácie z 18.05. bol v 19. týždni výsev jarín ukončený.**

V oblasti **Dolného Spiša** (okresy Gelnica, Levoča, Spišská Nová Ves) iba v 10. týždni zmizol z väčšiny ozimín sneh, preto v tom čase bolo ešte zavčas hodnotiť stav porastov. Na južnejších a ľahších pôdach sa v regióne začala predsedbová príprava pôdy. V prípade priaznivého počasia bol predpoklad, že do konca 11. týždňa sa zasejú aj prvé plochy jarín. Detto platí aj o prihnojovaní ozimín. Ostatné práce na poliach boli v 11. týždni obmedzené kvôli ešte vysokej vlhkosti pôdy. Obmedzená možnosť vstúpiť na pozemky pokračovala kvôli dažďovým zrážkam aj v 12. týždni. **V 13. týždni boli jarné práce prerušené, nakoľko v rôznych častiach regiónu pribudlo 5 - 8 cm čerstvého snehu. Po daždi a snehu v druhej polovici 14. týždňa sa práce na poli rozbehli v plnom prúde.** Zrážky prispeli najmä k podpore rastu ozimín. Poľnohospodári aktuálne neevidujú takmer žiadne vyorávky nielen u obilnín, ale aj u repky ozimnej. Porasty ozimín sú vzhľadom na vývoj počasia v primeranej kondícii. **Osev klasických jarín je okrem vyšších polôh ukončený. pokračuje osev strukovino-obilných miešaniek a podľa vývoja počasia aj ostatných jarných plodín.** Výsadba zemiakov kvôli teplote pôdy ešte nezačala. Súčasne prebieha ošetrovanie trvalých trávnych porastov (bránenie, prihnojovanie a pod.) a ostatných trávnatých plôch. **V regióne je evidovaný značný rozsah škôd diviачej zveri najmä na trvalých trávnych porastoch. V niektorých prípadoch ide o úplne zničený trávny porast.**

V oblasti Popradu (okresy Kežmarok, Poprad) jarné práce v 10. - 11. týždni neprebiehali, na väčšine pozemkov pribudol nový sneh, nočné teploty sa udržiavali okolo -7°C a denné vždy okolo 0 °C. V 12. týždni podľa možnosti vstupovať na plochy, prebiehal výsev jarnej pšenice a pripravovala sa pôda pre sejbu slnečnice. **Jarné práce v regióne Poprad napredovali pomaly kvôli nepriaznivému počasiu aj v 13. týždni.** Zatiaľ je zasiaty jačmeň jarný na približne 40 %, pšenica jarná približne 20 %, ovos 5 %, repka jarná na približne 20 % plánovanej výmery. **Počasie ani v 14. týždni nedovolilo v plnom rozsahu rozbehnúť jarné práce. Nočné mrazy, vysoká vlhkosť pôdy a snehové prehánky nedovolili pokračovať v jarných prácach. Aj v 15. týždni pretrvávalo nepriaznivé počasie, snehové prehánky sa striedajú s dažďovými, takže pokračovať v jarných prácach nebolo možné.** V 16. týždni sa poľnohospodárske subjekty snažili pokračovať v jarných prácach, počasie však naďalej neprialo, pretrvávali nočné mrazy a pôda bola stále mokrá. **V 17. týždni jarné práce pokračovali pomaly, počasie bolo priaznivejšie, ale pôda je naďalej mokrá. Začala sa výsadba zemiakov.** Informácia k 18.05.: jarný osev bol urobený na 100 %, ešte sa dosievajú krmoviny. Počasie je stále nepriaznivé, čo pôda trochu obschne, tak znovu zaprší, takže zemiaky sú zatiaľ vysadené na 60 %.

V okrese **Stará Ľubovňa** jarné práce do záveru 10. týždňa nezačali, v 11. týždni pribudol nový sneh. Nepriaznivé počasie v 12. týždni nedovolilo miestnym poľnohospodárom vstúpiť na pozemky. Tieto boli aj sú pod súvislou snehovou prikrývkou. **Aj keď poľnohospodári tohto okresu sú pripravení nasadiť techniku a ľudské zdroje do jarných poľných prác, počasie ani v 13. týždni im nedovolilo v plnom rozsahu, tieto práce rozbehnúť. Nočné mrazy, vysoká vlhkosť pôdy a tiež striedavo snehová pokrývka posúva termíny sejby - predpoklad až do ďalšieho týždňa.** Minimálne prírastky osiatych plôch aj v 14. týždni sú iba slabou náplastou z predpokladaného cieľa. Aj v tomto prípade má na tom v rozhodujúcej miere zásluhu nepriaznivé počasie. Po 14. týždni bola pšenica jarná vysiatá na 33 %, jačmeň jarný na 35 %, ovos na 32 %. Situácia v 15. týždni ohľadom počasia bola rovnako nepriaznivá ako v predchádzajúcom týždni. Podarilo sa úchytkom zasiať niekoľko hektárov tak, že osev jarín prekročil 50 % plánovanej výmery. Minimálne prírastky v oseve jarných plodín (pšenica jarná je osiatá na 52 %, jačmeň jarný na 66 %, ovos na 55 %) v 16. týždni svedčia o nepriaznivom vývoji v sejbe jarín a tiež výsadby zemiakov. V priebehu 17. - 18. týždňa

nastal značný posun v oseve obilnín, je tesne pred jeho ukončením (92 %). Poľnohospodári pokračujú s výsevom kukurice a začínajú s výsadbou zemiakov. V 19. týždni poľnohospodári ukončili sejbu obilnín a pokračujú s osevom silážnej kukurice a výsadbou zemiakov. Informácie za jarne osevy sú iba od členov RPPK. K záveru 20. týždňa bol ukončený výsev obilnín, kukurica na siláž bola vysiatá na 82 %, zemiaky sú vysadené na 75 % plánovanej výmery. **Prvá etapa jarných poľných prác v poslednom májovom týždni v okrese bola ukončená. Boli na takmer celej plánovanej výmere zasiate obilniny, olejniný, zemiaky, silážna kukurica a ostatné plodiny. Stav ozimín a jarín je vývojovo ako aj vývinovo pozadu. Nepriaznivé daždivé počasie sa značne podieľa na značnom zaburiňovaní porastov a výskytu chorôb listov, najmä plesni a hrdzi. S podávaním jednotných žiadostí neboli zaznamenané žiadne problémy.**

V okrese **Bardejov** bol stav ozimín po zime uspokojivý, porasty zapojené, dobre zásobené vlhou, bez silného výskytu škodcov a chorôb, škody robí zver, najmä na miestach, kde sa zver najviac sústreďuje. Stav k 22.03.2021: Poľnohospodári sú pripravení na osev jarných plodín, ale chladné a mrazivé počasie im to zatiaľ nedovoľuje. Stav k 30.03.2021: Sejba za začala v južnej časti okresu osevom jarného jačmeňa (93 %), jarnej pšenice (11 %), maku, ovsa (11 %) a hrachu (100 %). Naďalej prebieha prihnojovanie a príprava pôdy na sejbu, ošetrovanie TTP. **Čo sa týka ceny hnojív, väčšina poľnohospodárov sa predzásobila v jeseni, zatiaľ je nárast ceny u močoviny približne 25 %.** **Jarne práce v 13. týždni komplikovalo počasie.** K záveru 13. týždňa bola pšenica jarná zasiata na 15 %, jačmeň jarný na 93 %, ovos na 11 % výmery. Stav k 13.04.: Nepriaznivé počasie, silné mrazy, vietor a dážď nepriaznivo vplyvajú na jarne práce a preto osev pokročil len veľmi málo. Aj v 15. týždni bolo počasie nepriaznivé, pôda je mokrá, v oseve sa pokročilo iba trocha. Po 15. týždni bola pšenica jarná zasiata na 67 %, jačmeň jarný na 100 %, ovos na 38 %. **Pre nepriaznivé počasie (dážď, miestami krupobitie, silný vietor a mráz) boli jarne práce v 16. týždni pozastavené. Podľa informácie z 05.04.2021 sa počasie v 17. týždni trochu vylepšilo a pokračovalo sa v poľnohospodárskych prácach, obilniny sú osiate na 97 %, začalo sa už aj so sejbou sóje, namiesto repky jarnej boli osiate olejniný - horčica, mak a redkev siata olejnatá.** Podľa informácie z 11.05.2021 bola sejba obilnín ukončená v 18. týždni, pokračoval výsev kukurice a ešte je potrebné zasadiť zemiaky. **Jarne práce v 19. týždni skomplikoval dážď, bolo potrebné dosiať kukuricu na siláž (zasiatych bolo 77 % výmery) a slnečnicu (zasiatych bolo 0 %).** Na porastoch obilnín spôsobuje škodu diviacia zver a na trvalých trávnych porastoch vysoká zver. Stav k záveru 20. týždňa (podľa informácie z 25.5.2021): je potrebné dosiať kukuricu na siláž (zasiatych je 90 % výmery) a slnečnicu (zasiatych je 0 %), sejú sa aj krmoviny, počasie je premenlivé, pribrzdzuje prácu poľnohospodárom. **Stav k 01.06.: osev je ukončený, porasty ozimín sú uspokojivé. Škody aj naďalej spôsobuje diviacia a vysoká zver.**

V oblasti Svidníka (okresy Stropkov, Svidník) osev jarných plodín k 15.3. sa ešte nezačal. Práce na poliach sú aktuálne obmedzené kvôli miestami vysokej vlhkosti pôdy. Porasty repky ozimnej ako aj ozimných obilnín zatiaľ sú uspokojivé a nepočíta sa s vyorávkou. Chladné, mrazivé počasie, snehová pokrývka, resp. vysoká vlhkosť pôdy neumožňovali rozbeh jarných prác ani v 11. týždni. V 12. týždni začali poľnohospodári s výsevom jarín, pšenica jarná bola vysiatá na 12 %, jačmeň jarný na 60 % výmery. K záveru 13. týždňa je pšenica jarná zasiata na 45 %, jačmeň jarný na 80 %, ovos na 9 % plánovanej výmery. **V 13. týždni pribudol v regióne čerstvý sneh, ktorý spolu s chladným počasím prerušil jarne práce.** V 14. týždni jarne práce pokračovali osevom ovsa (50 %), lucerny, ďateliny, hrachu na zrno (100 %), jarných miešaniek, sóje a pelušky, pšenica jarná a jačmeň jarný sú vysiate na 100 % výmery. V 15. týždni jarne práce boli prerušené nepriaznivými poveternostnými podmienkami. V 16. týždni pokročil výsev ovsa na 69 %, slnečnice na 34 %, sóje na 55 % plánovanej výmery. Stav výsevu jarných plodín k záveru 17. týždňa: ovos 91 %, slnečnica 46 %, sója 73 %. Po 19. týždni bol ukončený výsev všetkých jarín, s výnimkou kukurice na zrno (72 %) a kukurice na siláž (59 %). **K záveru 20. týždňa bol ukončený výsev všetkých plodín jarného výsevu.**

V regióne Humenného (okresy Humenné, Medzilaborce, Snina) v 12. týždni začali jarne práce na poliach súvisiace s prípravou pôdy a prvé osevy. Tiež došlo k vyorávkam na zamokrených a zverou zničených porastoch, ktoré sú v neúnosnej miere. Práce ešte len začali, stále sú ranné mrazy a premočená pôda. Práce boli v 12. – 13. týždni prerušované kvôli daždivému počasiu a kvôli sneženiu. K záveru 16. týždňa jarne práce na poli stále stagnovali, osevy ozimín sú o približne 30 % nižšie a počasie je nepriaznivé aj v jari, kedy po dlhom trvaní zimy a mrazov stále prší.

V okrese **Vranov nad Topľou** bolo k záveru 19. týždňa vysiatych 100 % pšenice jarnej, 74 % jačmeňa jarného, 39 % ovsa. Výsev sóje ešte nezačal.

V regióne Prešov (okresy Prešov a Sabinov) bola ozimná pšenica vysiatá na výmere o 12 % nižšej oproti plánovanej, táto plocha sa rozdelí medzi sladovnícky jačmeň, sóju a kukuricu na siláž. Z obsiatej výmery sa 70 % stihlo zasíť a agrotechnickým termínom do 15.10.2020. Repka ozimná zatiaľ prezimovala veľmi dobre. Stav k 22.03.: V regióne sa blížime k zasiatiu plánovej plochy jarnej pšenice (83 %), sladovníckeho jačmeňa (92 %) a ovsa (74 %). U dvoch pestovateľov je zasiatych 130 hektárov maku. Vzhľadom na aktuálne počasie je predpoklad, že v 12. týždni budú plodiny prvej trate zasiate v agrotechnickom termíne. Podľa informácie z 29.03. bol po 12. týždni na 100 % ukončený výsev jarnej pšenice, ovsa a maku, na 97 % ukončený výsev jarného jačmeňa. **V 13. týždni sa poľnohospodárom podarilo ukončiť výsev jačmeňa jarného. V 13. týždni boli jarne práce vplyvom sneženia prerušené, tento stav pretrvával aj v 14. týždni. Po 16. týždni zostávalo vysiať kukuricu na zrno, na siláž, slnečnicu a sóju. Kukurica na zrno bola vysiatá na 46 %, na siláž na 56 %, slnečnica na 60 % výmery. Po 18. týždni je výsev jarných plodín ukončený. Poľnohospodári v regióne Prešov a Sabinov k 31.5.2021 ukončili druhú etapu jarných prác s ukončením sejby kukurice na zrno, kukurice na siláž, slnečnice, sóje a výsadby zemiakov, takže jarne práce sú ukončené.** Aktuálny stav ozimných pšeníc je dobrý. Je zastabilizovaný počet odnoží ako aj spevnenie stebľa. Zatiaľ nie je vidieť žiadne listové choroby, oziminy sú prihnojované listovou výživou, farebne sýto zelené. Jarné jačmene po relatívne skorej sejbe a rýchлом vzídení boli porasty zapojené veľmi dobre. Následkom dlho trvajúcich dažďov sa zvýšila

hladina pôdnej vody, vznikli zamokrené miesta, kde nedostatkom vzduchu v pôde začali tieto miesta žltnúť. Takže aktuálny stav je taký, že úvrate a podmočené miesta sú zažltnuté. Jačmene sú ošetrované proti burinám a zastabilizované odnože. Ostatné plodiny (sója, kukurica, slnečnica) sú v štádiu vzchádzania. Všetky plodiny boli preemergentne ošetrované proti burine. Vzhľadom na dostatok vlhky by účinnosť prípravkov mala byť veľmi dobrá. Škody podmäčkaním sú iba na jednom podniku - PD Lemešany s.r.o.. **Aktuálne sa škody aktualizujú a uvidí sa, ako sa porasty zapoja po opadnutí vody. Vyčíslená škoda bude nahlásená. Podávanie jednotlivých žiadostí na platbu prebehlo v termíne bez väčších problémov. Problémy boli väčšinou s fyzickými osobami. Veľký problém v regióne je s premnožením raticovej a diviacej zvery, kde na vysiatych plochách sú povytvárané a vydupané priechody na mokrej pôde. V prípade sóje sú po riadkoch vyryté osivá sóje.**

V oblasti **Košíc** pri inventarizácii porastov ozimnej pšenice boli pozorované negatíva spojené s oneskoreným termínom sejby, nepriaznivé poveternostné podmienky pri zakladaní úrody. Čo sa týka plánovaných osevov, **do osevného postupu sa dostáva horčica (304,82 ha), plánuje sa navýšiť osevné plochy cukrovej repy. V 12. týždni sa pokračovalo v jarných prácach a to najmä sejby jarného jačmeňa, cukrovej repy ale hlavne jarnej pšenice.** Niektorí farmári realizovali už aj druhé prihnojovanie priemyselnými hnojivami z obavy suchej jari a aby sa dusík dostal čo najskôr do koreňovej zóny rastlín. Pokračovali sa prípravne práce na siate ďalších jarných plodín. Začali sa ošetrovania repiek proti krytonosom. **V 14. týždni bola ukončená sejba jarnej pšenice, jarného jačmeňa, ovsa a cukrovej repy.** Vďaka priaznivým poveternostným podmienkam sa v regióne zahájila sejba slnečnice (53 %), kukurice na siláž (14 %) a kukurice na zrno (10 %). Novinkou je sejba hrachu na zrno a to na výmere 5,94 hektárov. Pokračovalo sa v prípravných prácach na siate ostatných jarných plodín. **V 16. týždni pestovatelia podľa možností ošetrovali oziminy.** Na pšenice ozimné aplikovali herbicídy, niektoré pšenice v pokročilejšom štádiu potrebovali aplikáciu prvých fungicídov a regulátorov rastu. Porasty repky ošetrovali fungicídmi s morforegulačným účinkom a podľa možností aplikovali posledné dávky dusíkatých hnojív. Počasie bolo chladné a daždivé. K záveru 16. týždňa bola pšenica jarná zasiata na 95 %, jačmeň jarný, ovos a cukrová repa na 100 %, slnečnica na 88 % plánovanej výmery. Zároveň sa začala siať kukurica. Úhrn zrážok za 17. týždeň bol 10 mm, z toho v nedeľu bolo 7 mm, v nedeľu poobede fúkal silný vietor, čo umožnilo pokračovanie sejby kukurice na zrno a aj na siláž, ošetrovanie pšeníc a začala sa sejba sóje. Počas minulého týždňa sa pokračovalo v príprave pôdy pod kukuricu, samotná sejba kukurice sa začala v závislosti od poveternostných podmienok až koncom apríla. Vykonali, resp. pokračovali práce ako je insekticídne ošetrovanie ozimnej repky, ošetrovanie časti pšenice ozimnej herbicídnymi prípravkami, časti pšenice ozimnej fungicídnymi prípravkami a rastovým regulátorom. Dokončovali sa prihnojovanie pšeníc s disíkatými hnojivami (najmä LAD), prísevy tráv na TTP s prihnojovaním. Niektorí farmári vykonali opravy poľných ciest. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že tohtoročný apríl je asi najstudenejší za posledných 10 rokov s častými, ale primeranými dažďami. Po 17. týždni bola pšenica jarná vysiatá na 95 %, kukurica na zrno na 19 %, kukurica na siláž na 21 %, slnečnica na 88 %, sója na 10 % výmery, výsev ostatných jarných plodín je ukončený. Začiatkom 19. týždňa sa podarilo niektorým farmárom dosiahť aj posledné hektáre slnečnice, kukurice a sóje. Aplikovali sa preemergentne herbicídy na tieto plodiny. V strede týždňa sa aplikovali granulované hnojivá na jarné pšenice a jačmene, prebiehal zber raže na senážovanie. Od štvrtka sa opäť prerušili poľné práce, pretože začalo znovu prevládať daždivé počasie, ktoré pretrvávalo až do konca týždňa. Od 13.5. až doteraz t.j. 18.5. napadlo v okolí Novej Bodvy až 78 mm zrážok. Tieto výdatné zrážky prerušili kosby lucerny a tráv na senáž. Stále ostáva zasiať ešte kukuricu na siláž (zasiatych je 21 % plánovanej výmery), slnečnicu (výsev je vykonaný na 88 %) a sóju (10 %). **Sejby jarných plodín nie sú ukončené ani k záveru 20. týždňa.** Kvôli nepriaznivému počasiu (mrazom) došlo celkovo na 198 hektárov k vyorávke a znovu siati cukrovej repy. Uplynulý týždeň sa pokračovalo v prípravných prácach na sejbu ďalších jarných plodín, pripravovali sa pôdy pod kukuricu na siláž. Pokračovalo sa v prihnojovaní jarných jačmeňov najmä

dusíkatými hnojivami, ošetrovali sa porasty jarného jačmeňa fungicídnymi prípravkami a aplikovali sa regulátory rastu. Úhrn zrážok od 18.5. do 24.5. bol cca 30 mm (okolie Novej Bodvy), z toho 28 mm napršalo v utorok (18.5.) Ak to počasie dovolí poľné práce by pokračovali kosbou lucerny na senáž a kosbou krmovín a trávy na TTP. V našom regióne bolo opätovne aj v tomto roku zasiate na cca 9 hektárov cukrová kukurica a na cca 1 hektári aj cibuľa. Komentár za 21. kalendárny týždeň: v priebehu týždňa vykonávali pestovatelia nasledovne práce: herbicídne, fungicídne ošetrovania jarných pšeníc a jačmeňov, pripravovali pôdu na doteraz nezasiatych parcelách, ktoré boli podmočené. Práce zastavili až víkendové prehánky. V čas zasiate porasty sóje ošetrovali posemergentným herbicídom. Kukurice, slnečnice a sóje sú vystresované kvôli chladnejšiemu počasiu a tiež kvôli podmočenej pôde na určitých lokalitách nášho regiónu. Sejba jarných plodín bola v našom regióne ukončená. V priebehu minulého týždňa sa niektorým farmárom podarilo ukončiť senážovanie lucerny. Výnosy boli veľmi nízke. Spoločnosť Nová Bodva, družstvo z celkovej výmery 110,26 ha pozbierala len 6,4 t/ha v uvädnutom stave (35-38 % sušiny, t.j. v pôvodnej hmote 11,5 t z ha). Je to dôsledok minuloročného sucha, nakoľko celá táto výmera bola založená v roku 2020. Lucernu založenú v tomto roku na výmere 43,29 ha budú zbierať až neskôr. Uvedená spoločnosť vybudovala v tomto roku nové pevné oplatenie proti poľovnej zveri o celkovej dĺžke 3,4 km, pričom prvý úsek bol vybudovaný ešte v r. 2019 o dĺžke 3,2 km. Ďalší úsek o dĺžke 3,1 km začnú stavať po žatve a na budúci rok plánujú vybudovať posledný úsek o dĺžke 4 km. Celkovo to bude 13,7 km pevného oplatenia. Od vybudovania prvého úseku, ktorý sa začína pri Turni nad Bodvou (3,2 km) majú permanentný problém s poškodzovaním oplatenia. Rómovia kradnú drevené, agátové koly. Z uvedeného dôvodu umiestnili fotopasce, pomocou ktorej sa podarilo identifikovať a zadržať celkom 5 páchatelov. Celkovo so 100 ks betónových stĺpov pri Turni n.B. museli nahradiť už dvakrát ukradnuté drevené kolíky. Spoločnosť vykonala zmapovanie svojich pozemkov po výdatných dažďoch, výsledkom ktorého je identifikácia cca 40 ha poľ. pôdy na ktorých sú výmoky a vysoká hladina spodnej vody.

V okresoch Michalovce, Sobrance bola v 10. týždni takmer jedna tretina ornej pôdy zaliate vodou. Mnohí poľnohospodári uvoľňovali vodu z pozemkov pomocou malých rýpadiel. **Časť zatopených ozimín bude musieť byť nahradená jarinami.** V 11. týždni jarné práce pozvoľne začínali smykováním na poliach, ktoré zjavne postupne presychajú a dovoľujú prístup. Vyžaduje si to aj prehodnotenie stavu ozimín a zhodnotenie tých plôch, kde došlo k poškodeniu ozimín z dôvodu podmáčania a vymrznutia. Stav k 30.03.2021: Jarné práce vďaka dobrému počasiu pokračovali v 12. týždni. Dokončila sa sejba jarného jačmeňa a podsievajú sa poškodené plochy ozimín. Zároveň sa rozbehlo druhé prihnojovanie priemyselnými hnojivami a základná príprava ďalších neosiatych plôch. Veľké výkyvy teplôt zatiaľ nedovoľovali so začatím sejby kukurice. **Ešte stále je veľa plôch mokrých a zvažuje sa ich ďalšie využitie.** V 13. týždni bol posun jarných prác iba minimálny a to z dôvodu chladného počasia a vysokej vlhkosti pôdy. **K záveru 14. týždňa jarné práce stále neboli dokončené, okrem sejby jarného jačmeňa. Terén i napriek tomu, že nepršalo je na mnohých miestach ešte nevhodný.** Tam, kde to bolo možné sa vykonávali - herbicídne postreky ozimnej pšenice, postreky proti škodcom v repke a prihnojovanie dusíkom. Niektoré subjekty to skúšali aj so sejbou kukurice, avšak museli čakať jednak na preschnutie i teplejšie počasie, ktoré sa očakávalo až v ďalšom týždni. V porovnaní s minulým rokom je to posun o 1 až 2 týždne neskôr. Stav k 20.04.: situácia je veľmi zlá. Kvôli celotýždňovým prehánkam sa prakticky na poli nerobilo. **Hrozivo meškajú práce spojené s výsevom kukurice a slnečnice a poľnohospodári majú obavy, ako zvládnu tisíce hektárov sejby pri stále nevyrovnanom počasí.** Stav k záveru 17. týždňa podľa informácie z 04.05.2021: **nádeje na lepšie počasie sa žiaľ nenaplnili a koniec apríla i začiatok mája bol poznačený mnohými zrážkami,** čo ťažká pôda východoslovenskej nížiny nepotrebuje a voda z nadbytku nepresakuje do hĺbky a vytvárajú sa jazierka. **Zlepšenie nastalo prvé tri dni minulého týždňa, kedy sa naplno sialo a to podľa individuálnych možností každého subjektu. Siala sa kukurica, slnečnica i sója. Od štvrtka sa opäť rozpršalo a vo štvrtok ale i v nedeľu sa prehnila veľká búrka s mnohými dažďami, dokonca miestami i s krátkym krupobitím.** Celkovo možno hodnotiť ako veľmi nepriaznivý vstup do jarných prác. Sejby sú

ukončené miestami na 20 až 50 %. V druhej polovici 18. týždňa sa konečne rozjasnilo, takže dá sa povedať, že naplno pokračujú jarné práce. Takmer všetky plochy sú už prístupné. Pred dokončením je sejba slnečnice - 90 %, finišuje sa sejba kukurice i sóje. Odhad je 70 - 90 %. Stále sú ešte miesta, kde je mokro ale predpokladáme, že pri momentálnych priaznivých podmienkach sa z väčšej časti ukončia sejby. Samozrejme prebieha aj fungicídne a herbicídne ošetrovanie ako i postreky proti škodcom v repke a ozimnej pšenice. Napriek nepriaznivému a premenlivému počasiu jarné práce v 19. týždni pokročili, nebolo to však podľa želania poľnohospodárov, pretože práce boli prerušované dažďami. Práce stále nie sú ukončené, čo sa týka celého regiónu. Netýka sa to však všetkých subjektov, mnohí našťastie to už zvládli. Tam, kde naozaj viac popršalo, ostáva zopár dní na úplnú finalizáciu jarných prác, najmä sejby kukurice a sóji. Môžeme hovoriť o takmer 95 % ukončení a začínajú práce súvisiace so senážovaním, resp. kosbou tráv. Za týždeň spadlo od 30 do 50 ml zrážok.

Počasie nestále, časté zrážky, miestami aj intenzívne - takto vyzeral uplynulý (21.) týždeň.

Pri vhodných pôdnych i poveternostných podmienkach sa fakticky dokončili sejby jarín (ojedinele sú malé neukončené plochy). Naďalej sa porasty chemicky ošetrovali a zahájili sa práce súvisiace so senážovaním a kosbou krmovín a trvalých trávnych porastov. Subjekty boli upozornené na nahlasovanie škôd v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok. **Z pohľadu jarných prác patrí tohoročná jar za posledných 15 rokov určite medzi najmokrejšie a práve teraz sa potvrdzuje to, prečo pred 55 rokmi bola celá východoslovenská nížina odvodnená.**

<https://kravcik.blog.sme.sk/c/221897/Zemplin-mal-byt-regionom-prosperity-i-zdraveho-zivota.html>
Zdevastované a neopravené odvodňovacie kanály s čerpacími stanicami sú už dnes zväčša nefunkčné.

V **okrese Trebišov** bolo k záveru 10. týždňa ukončené prihnojovanie plodín a začalo sa z prípravou pôdy na jarný výsev, ktorá však bola obmedzovaná vysokou vlhkosťou pôdy. Poľnohospodári spúšťali vodu z poli. Bol urobený aj prvý osev tvrdej pšenice. Na mnohých miestach ešte stále stoja kaluže vody a pôda je podmáčaná, takže sa predpokladá určitý výpadok, hlavne repky ozimnej. Tam kde je to možné už poľnohospodári zasiali jarnú pšenicu a jarný jačmeň. Osiate je približne 60 % týchto plodín. Pripravuje sa pôda pre výsev sóje, slnečnice a kukurice. Repky už začali vegetovať. Neskoro zasiate ozimné pšenice odnožujú iba veľmi slabo, resp. vôbec neodnožujú. Stav k 30.03.2021: Počasie v 12. týždni prialo vykonávaniu jarných prác. Značne pokročila sejba jarnej pšenice (89 %) a jarného jačmeňa (93 %), ako aj príprava pôdy pod výsev ďalších plodín. V 13. týždni bola ukončená sejba jarných pšeníc a jarného jačmeňa. Prebieha príprava pôdy pod ďalšie jarné plodiny. V 14. týždni naďalej pokračovala príprava pôdy pod jarné plodiny. Začala sa už výsadba zemiakov a sejba kukurice. Vykonávajú sa postreky proti škodcom v repke. K záveru 16. týždňa bol na 100 % výmery ukončený výsev pšenice jarnej, jačmeňa jarného, ovsa a cukrovej repy, kukurica na zrno a na siláž sú zasiate na 58 %, slnečnica na 75 % výmery, sója na 4 % výmery. V 17. týždni pokračoval osev kukurice na zrno (77 %) kukurice na siláž (80 %), slnečnice (90 %) a začal sa osev sóje (34 %) a taktiež pokračovalo ošetrovanie porastov. K záveru 19. týždňa bol ukončený výsev jarín s výnimkou kukurice na zrno (92 %) a sóje (89 %). **K záveru 20. týždňa bol ukončený výsev plodín jarného výsevu.**

Skutočný výsev jarných plodín k 20. a 21. týždňu roku 2021

Stav k 20. týždňu

Plodina	Výsev (%)
Pšenica jarná	100
Jačmeň jarný	100
Raž jarná	100
Ovos	96
Ostatné obilniny	86

Kukurica na zrno 98
 OBILNINY spolu 98
 Kukurica na siláž 91
 Slnečnica 100
 Repka jarná 79
 Sója 93
 Ost. olejníny 85
 Cukrová repa 100
 Zemiaky 93
 Hrach na zrno 100
 Ost. strukoviny 99
 OLEJNINY spolu 96
 JARINY spolu 97
 Stav k 21. týždňu

Plodina	Výsev (%)
Pšenica jarná	101
Jačmeň jarný	100
Raž jarná	100
Ovos	96
Ostatné obilniny	91
Kukurica na zrno	100
OBILNINY spolu	100
Kukurica na siláž	94
Slnečnica	100
Repka jarná	85
Sója	98
Ost. olejníny	90
Cukrová repa	100
Zemiaky	96
Hrach na zrno	100
Ost. strukoviny	100
OLEJNINY spolu	99
JARINY spolu	99

Pre **medziročné porovnanie** stavu osevov uvádzame na nasledujúcej strane údaje za rok 2020.

Podiel osevu jarných plodín k 14. - 21. týždňu roku 2020 (aktuálne k 28.05.2020).

Plodina	osiate 14. týždeň %	osiate 15. týždeň %	osiate 16. týždeň %	osiate 17. týždeň %	osiate 18. týždeň %	osiate 19. týždeň %	osiate 20. týždeň %	osiate 21. týždeň %
Pšenica jarná	97	99	100	100	100	100	100	100
Jačmeň jarný	97	99	99	100	100	100	100	100
Raž jarná	98	100	100	100	100	100	100	100
Ovos	94	95	97	98	98	100	100	100
Ostatné obilniny	46	60	71	77	88	97	100	100
Kukurica na zrno	12	28	71	79	84	99	100	100
OBILNINY spolu	43	54	81	86	90	100	100	100
Kukurica na siláž	4	12	42	70	80	93	100	100
Slnečnica	27	55	85	93	94	100	100	100
Repka jarná	57	78	81	87	87	99	100	100
Sója	0	4	19	45	60	98	100	100
Ostatné olejniny	75	84	98	99	100	100	100	100
Cukrová repa	83	85	98	98	98	99	100	100
Zemiaky	60	61	77	89	93	99	100	100
Hrach na zrno	95	97	99	100	100	100	100	100
Ostatné strukoviny	38	51	74	87	87	92	98	100
OLEJNINY spolu	20	37	59	74	81	99	100	100
JARINY spolu	37	48	73	83	87	99	100	100
VŠETKY spolu	72	77	88	92	94	99	100	100

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav, RPPK, poľnohospodárske subjekty